

เทศบัญญัติ

เรื่อง

การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

พ.ศ. 2550

เทศบาลตำบลคลองแห

อำเภอกาญจนบุรี   จังหวัดสงขลา

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างเทศบัญญัติ เทศบาลตำบลคลองแห
เรื่องการจัดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร
พ.ศ. 2550

หลักการ

เพื่อให้มีเทศบัญญัติ เรื่องการจัดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติ เรื่องการจัดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมลพิษจากน้ำเสียในครัวเรือนและชุมชน ซึ่งเป็นการจัดการและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ระดับครัวเรือนและชุมชน ช่วยลดปริมาณน้ำเสียและปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น จะทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด คณะเทศมนตรี จึงขอส่งร่างเทศบัญญัติ เรื่องการจัดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. 2550 ต่อสภาเทศบาลตำบลคลองแหและผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติของเทศบาลตำบลคลองแห ต่อไป

เทศบัญญัติเทศบาลตำบลคลองแห
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร
พ.ศ. 2550

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๐(๓) มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ และ
มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐(๓) และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
เทศบาลตำบลคลองแห จึงออกเทศบัญญัติ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัติ เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลตำบลคลองแห เรื่องการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสีย
ในอาคาร พ.ศ. 2550 ”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงาน
เทศบาลตำบลคลองแห เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาเทศบัญญัติ หรือข้อบังคับ กฎ ระเบียบ และคำสั่งอื่นใดของเทศบาล ซึ่งขัดหรือแย้งกับ
เทศบัญญัตินี้ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในเทศบัญญัตินี้

“ อาคาร ” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่ง
บุคคลอาจเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้

“ บ่อดักไขมัน ” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจับพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“ การระบายน้ำ ” หมายความว่า การผิบน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสูบน้ำ หรือการกระทำอื่นใด
ที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“ แหล่งระบายน้ำ ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ถ้ากระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเล
และแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชนซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไป
สู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“ เจ้าพนักงานท้องถิ่น ” หมายความว่า นายกเทศมนตรี

“ พนักงานเจ้าหน้าที่ ” หมายความว่า ปลัดเทศบาลและพนักงานเทศบาลที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง

ข้อ ๕ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ และยังไม่
มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้น
ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่เทศบัญญัตินี้มี
ผลใช้บังคับก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันเช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าตรวจอาคารและบริเวณที่ตั้งอาคารในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก

(๒) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ
ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ข้อ ๘ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองตามข้อ ๖ ทำการดูแลรักษา เก็บขนน้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมัน
ไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติ

ข้อ ๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตาม

ข้อ ๗ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

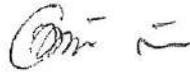
ข้อ ๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๗ (๒) ต้องระวาง
โทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท และเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดให้เสียค่าปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทนับ
แต่วันถัดจากวันครบกำหนดระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้ดำเนินการติดตั้ง
บ่อดักไขมันนั้นเป็นต้นไป จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตาม
เทศบัญญัตินี้

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการพิจารณาเวนการปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ตามความจำเป็น
และความเหมาะสมของอาคารและพื้นที่บางแห่ง อาทิเช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท เป็นต้น

ข้อ ๑๑ ให้นายกเทศมนตรีรักษาการตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติ
การเป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

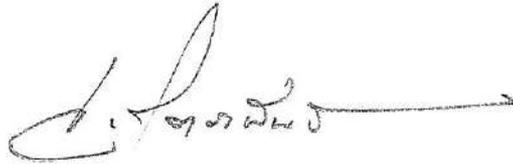

(นายอนันต์ การันสันติ)

นายกเทศมนตรีตำบลคลองแห

อนุมัติ

ลงนาม

(นายสนธิ เตชานันท์)

ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

สำเนาถูกต้อง
(ส.ค.อ.ประกอบ สุวรรณชาติวี)
นิติกร

อาคารที่ต้องติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

1. บ้านเรือนที่พักอาศัยทั่วไป
2. อาคารพักอาศัยรวม หรือหอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก
3. โรงแรม
4. โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลทุกประเภท
5. สถานศึกษาทุกประเภท
6. อาคารที่ทำการของราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กร
7. ห้างสรรพสินค้า หรือศูนย์การค้า
8. ตลาดทุกประเภท
9. ภัตตาคาร หรือร้านอาหาร
10. สถานประกอบการและสถานบริการทุกประเภท
11. อาคารสาธารณะทุกประเภท

แนวทางปฏิบัติของอาคารปลูกสร้างใหม่

1. ให้ผู้ยื่นเรื่องขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร ต้องแสดงบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารในแบบแปลนขออนุญาตก่อสร้างอาคาร
2. ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารรวมถึงการดูแลรักษา เก็บขนน้ำมัน และไขมันจากบ่อไปกำจัด ตลอดจนเปลี่ยนบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารใหม่ในกรณีที่บ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารเดิมไม่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้
3. เทศบาลมีรูปแบบมาตรฐานบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร ไว้สำหรับบริการประชาชน

แนวทางปฏิบัติของอาคารสิ่งปลูกสร้างเดิม

ให้เจ้าของอาคารเป็นผู้ปรับปรุงติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารให้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลา 2 ปี หลังจากเทศบัญญัติมีผลบังคับใช้ ทั้งนี้จะใช้งบดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคารสำเร็จรูปหรือตามรูปแบบมาตรฐานของเทศบาลก็ได้

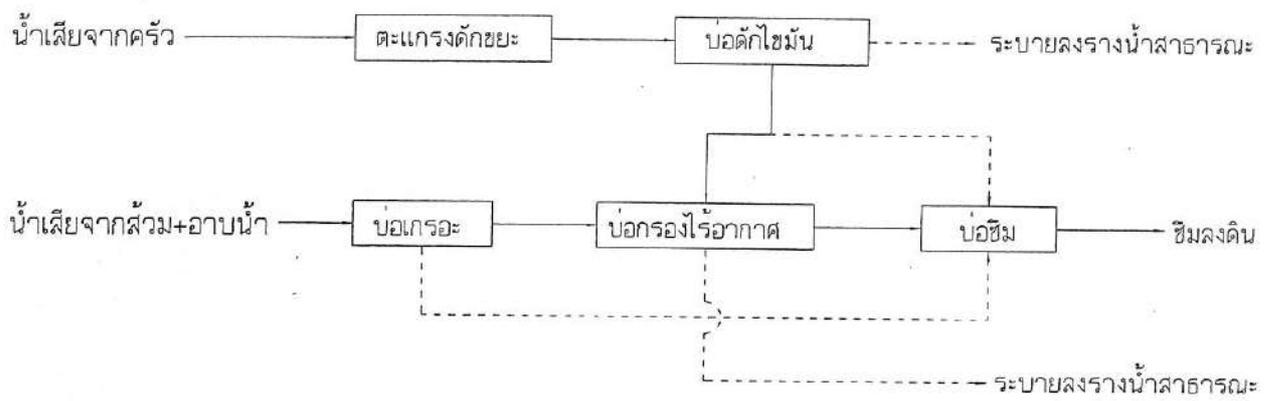
แบบมาตรฐานและคำแนะนำการติดตั้งบ่อดักไขมัน

สำหรับบ้านพักอาศัย , สถานประกอบการขนาดเล็ก และ
สถานประกอบการขนาดใหญ่

ฝ่ายช่างสุขาภิบาล กองช่าง
เทศบาลตำบลคลองแห
อำเภอลำปาง จังหวัดสงขลา

โทร 0 7422 3390-4

ผังแสดงการติดตั้งบอดีไซมัน

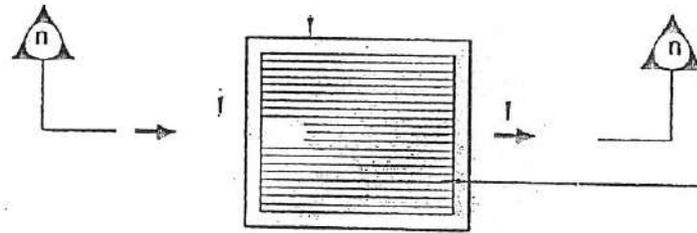
หมายเหตุ - - - - - ทางเลือก

แบบถักค้ำไวมัน ขนาด 1 ครัวเรือน

น้ำทิ้งจากครัว PVC.Ø2"-3"

บ่อพักซีเมนต์สี่เหลี่ยมสำเร็จรูปชนิดปิดกั้นขนาด 0.40x0.50 ม.
พร้อมฝา (ท้องตลาด)

ท่อน้ำออกไปเข้าถังดักไขมัน PVC Ø 2"-3"

ตะแกรงเหล็กดักขยะ Ø 6 มม. ระยะซี่ตะแกรงห่าง 0.02 ม.

แปลนถังดักขยะ

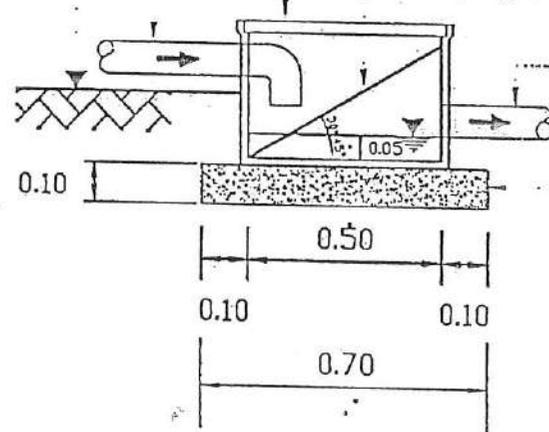
บ่อพักซีเมนต์สี่เหลี่ยมสำเร็จรูปชนิดปิดกั้นขนาด 0.40x0.50 ม.
พร้อมฝา (ท้องตลาด)

น้ำทิ้งจากครัว PVC.Ø2"-3"

± ระดับดิน

ตะแกรงเหล็กดักขยะ Ø 6 มม. ระยะซี่ตะแกรงห่าง 0.02 ม.

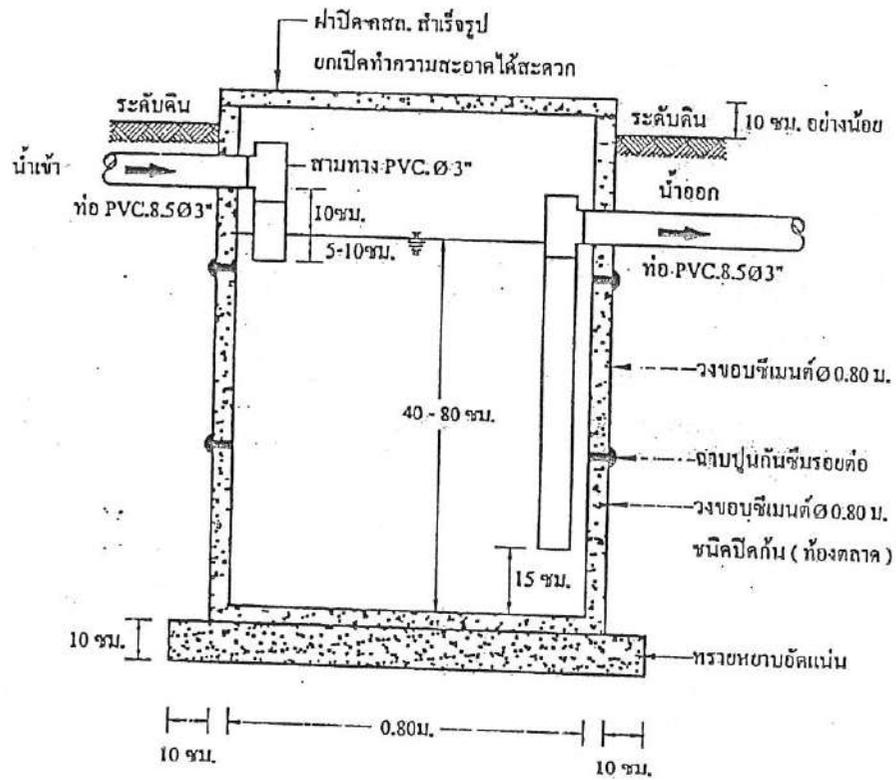
ท่อน้ำออกไปเข้าถังดักไขมัน PVC Ø 2"-3"

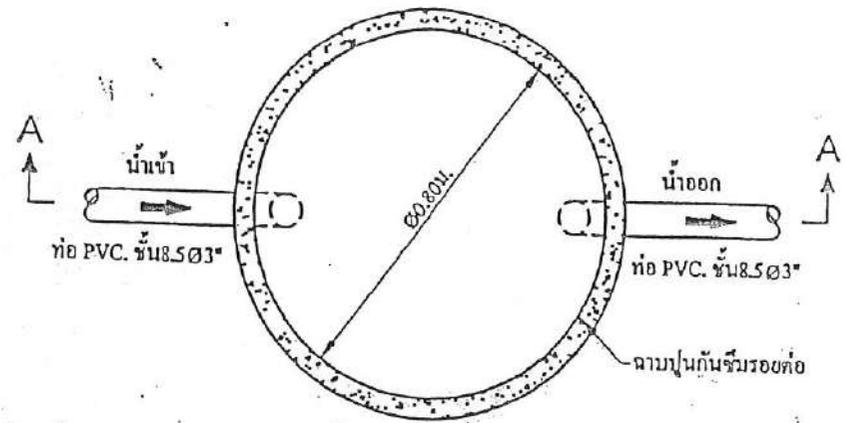
ทรายหยาบอัดแน่น

รูปตัด

กรมควบคุมมลพิษ			
สำนักจัดการคุณภาพน้ำ (ส่วนน้ำเสียชุมชน)			
โครงการ			
แบบแปลน			
ถังดักขยะ			
สาขา	เขตสุขาภิบาลเมืองนนทบุรี		
ออกแบบ	บริษัท วิศวกรรม 2535 จำกัด		
เขียนแบบ	สมชาย วัฒนศิริ วิศวกร ตรี		
ผ.ต.บ.	สมชาย วัฒนศิริ	นางสาว	1:20
ผ.ต.น.	สมชาย วัฒนศิริ	วันที่	2 ม.ค. 2549
แบบร่าง	000	แผ่นที่	1
		รวม	1

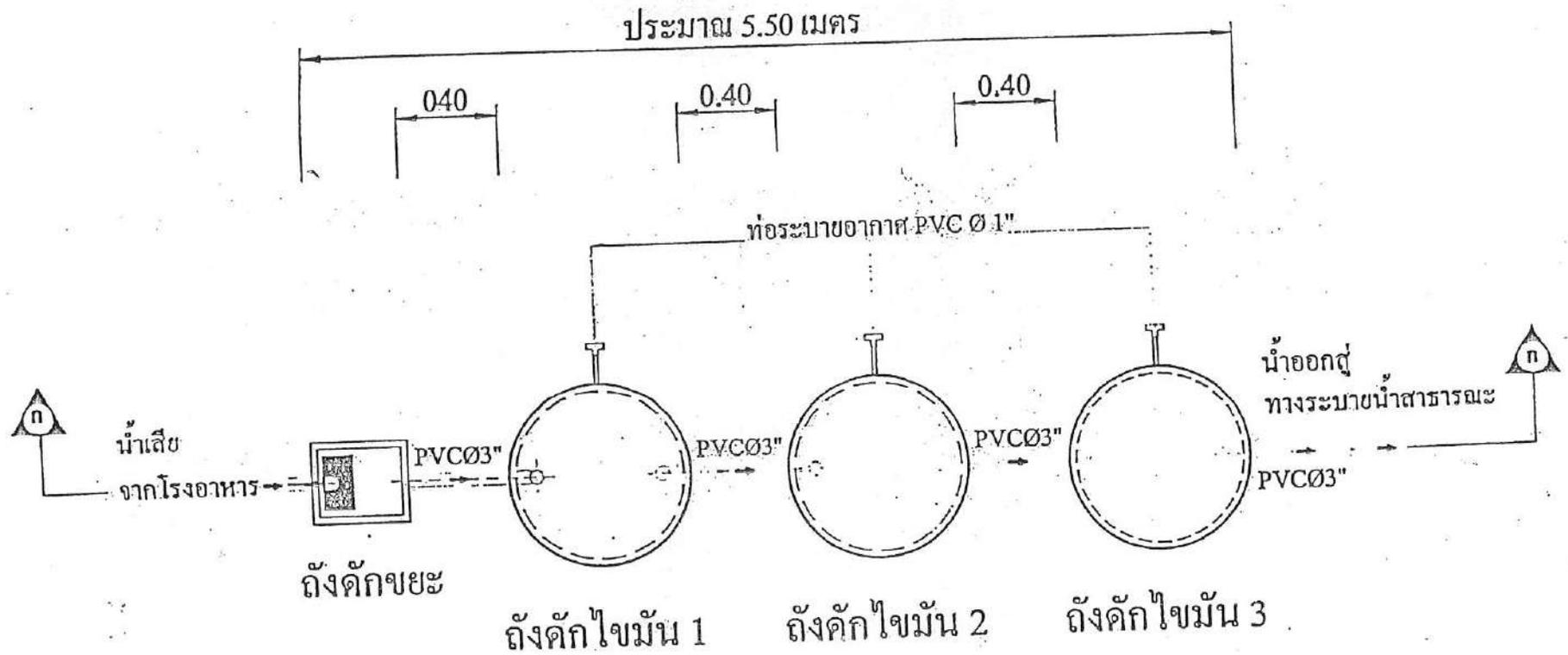
รูปตัด A - A

แปลนบ่อดักไขมัน

กรมควบคุมมลพิษ			
สำนักจัดการคุณภาพน้ำ (ส่วนน้ำเสียชุมชน)			
โครงการ	...		
แบบแปลน	ถังดักไขมันสำหรับบ้านพักอาศัย 1 ครอบครัว		
สำรวจ	-		
ออกแบบ	เฉลิม สะกุงคูนท วิวัฒน์ ธีรวิษณุเวช		
เขียนแบบ	ชนกทิพย์ นงวิวัฒน์ บรรพลา นิ่มนงค์นุช		
ผอ.แผนก	สมชาย พรพงษ์เกษม	บุคลากรอื่น	not to scale
ผอ.สถาน	ชญาทิพย์ จิ๋ววิวัฒน์	วันที่	17 มี.ค. / 2549
แบบเลขที่	000	แผ่นที่	1
			ใบรวมแผ่น 1

แบบอังกฤษไขมัน ขนาด 2 ตบ.ม./วัน

ถึงคักไขมันขนาด 2 ลบ.ม. / วัน

(สำหรับจำนวนนักเรียน 500 - 700 คน)

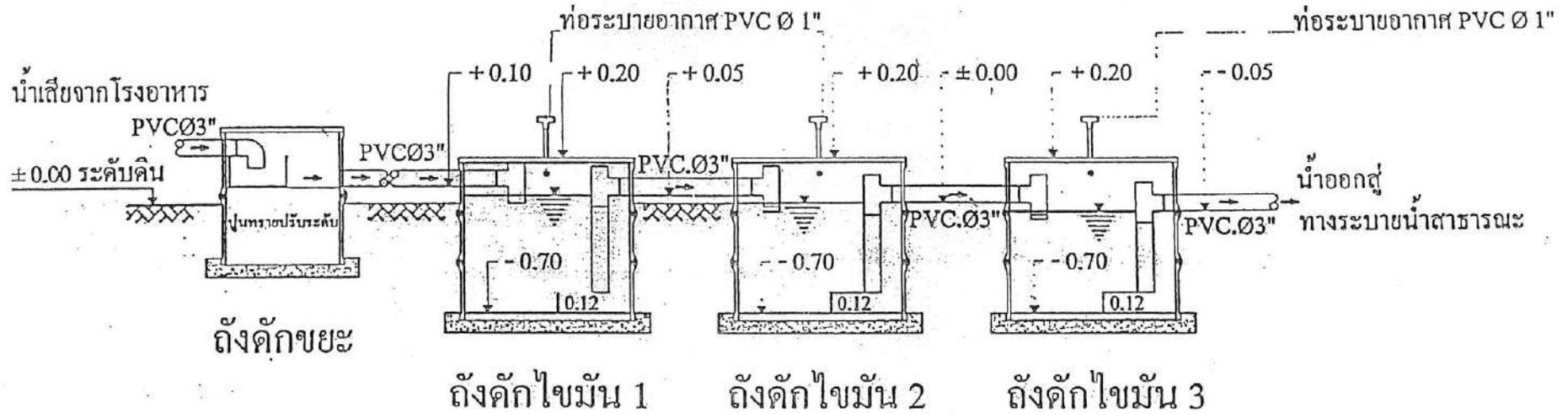
รายละเอียดประกอบแบบ

ถึงคักขยะ ถึงปูนซีเมนต์สำเร็จรูปสี่เหลี่ยม ขนาด 0.50 x 0.40 ม. (ฝาซีเมนต์ ท้องตลาด)

ถึงคักไขมันวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป ขนาด Ø 1.00 ม. (ฝาสังกะสีเบอร์ 28 ใ้ขอบ 0.05 ม. โคครอบพร้อมเสริมลวด)

ท่อระบายอากาศ PVC Ø 1"

กรมควบคุมมลพิษ สำนักจัดการคุณภาพน้ำ (ส่วนน้ำเสียชุมชน)			
โครงการ			
แบบแปลน	แบบมาตรฐานถึงคักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์		
ออกแบบ	นายเฉลิม ตะกรุดนาค	นายทวีป ญ. ระนอง	
ตรวจสอบ	นายสมภพ นดิรัตน์	นายบรรพต เข้มกตินทุส	
ค.ส.น.	นายสมชาย ทรงประกอบ	น.ส.สี	
ค.อ.ส.น.	นายอนุพันธ์ อีร์วักน์	น.ส.สี	

รูปตัด ก - ก ถังดักไขมันขนาด 2 ลบ.ม. / วัน

(สำหรับจำนวนนักเรียน 500 - 700 คน)

รายละเอียดประกอบแบบ

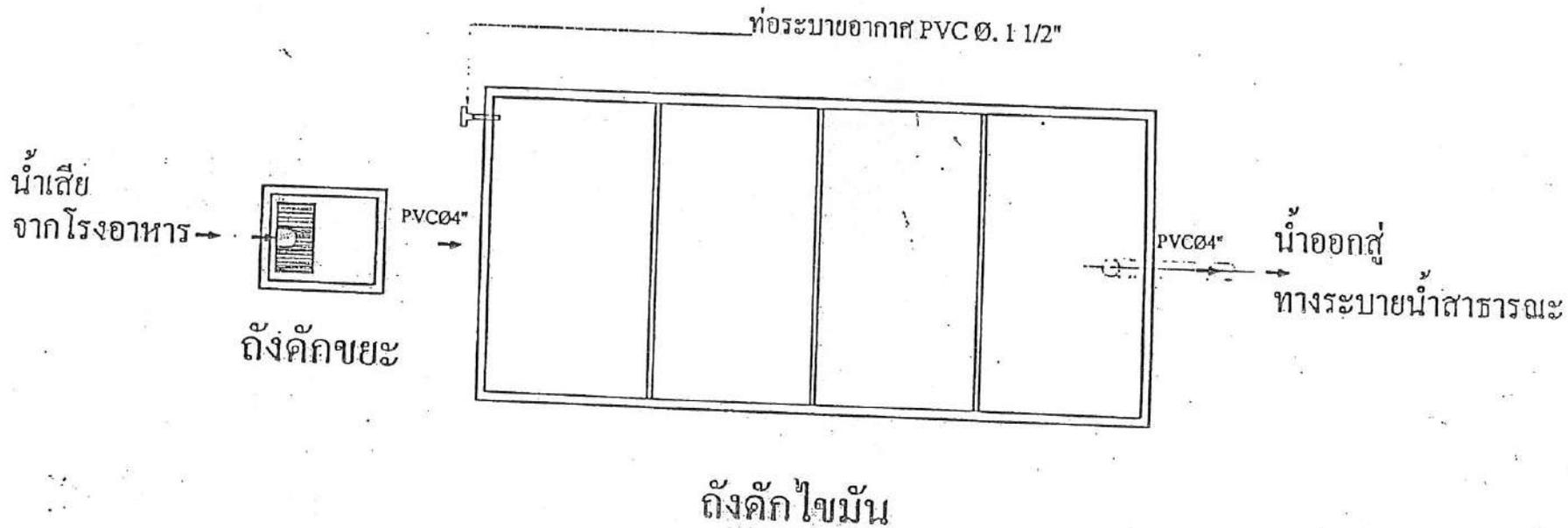
ถังดักไขมัน ถังปูนซีเมนต์สำเร็จรูปสี่เหลี่ยม ขนาด 0.50 x 0.40 ม. (ฝาซีเมนต์ ท้องลาด)

ถังดักไขมัน วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป ขนาด Ø 1.00 ม. (ฝาสังกะสีเบอร์ 28 ใต้ขอบ 0.05 ม. โดยรอบพร้อมเสริมลาด)

ท่อระบายอากาศ PVC Ø 1"

กรมควบคุมมลพิษ สำนักจัดการคุณภาพน้ำ (ส่วนน้ำเสียชุมชน)			
โครงการ			
แบบมาตรฐานถังดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์			
ออกแบบ	นายเฉลิม ตะกรุดนาก	นายทวีป ณ. ระนอง	
เขียนแบบ	นายสมภพ ภูมิรัตน์	นายบรรทัด เข้มกลิ่นฟู	
ค.ส.บ.	นายสมชาย ทรงประกอบ	วันที่	
ค.ส.บ.	นายอนุพันธ์ อิวรัตน์	วันที่	

แบบอังกฤษไขมัน ขนาด 4 ตบ.ม./วัน

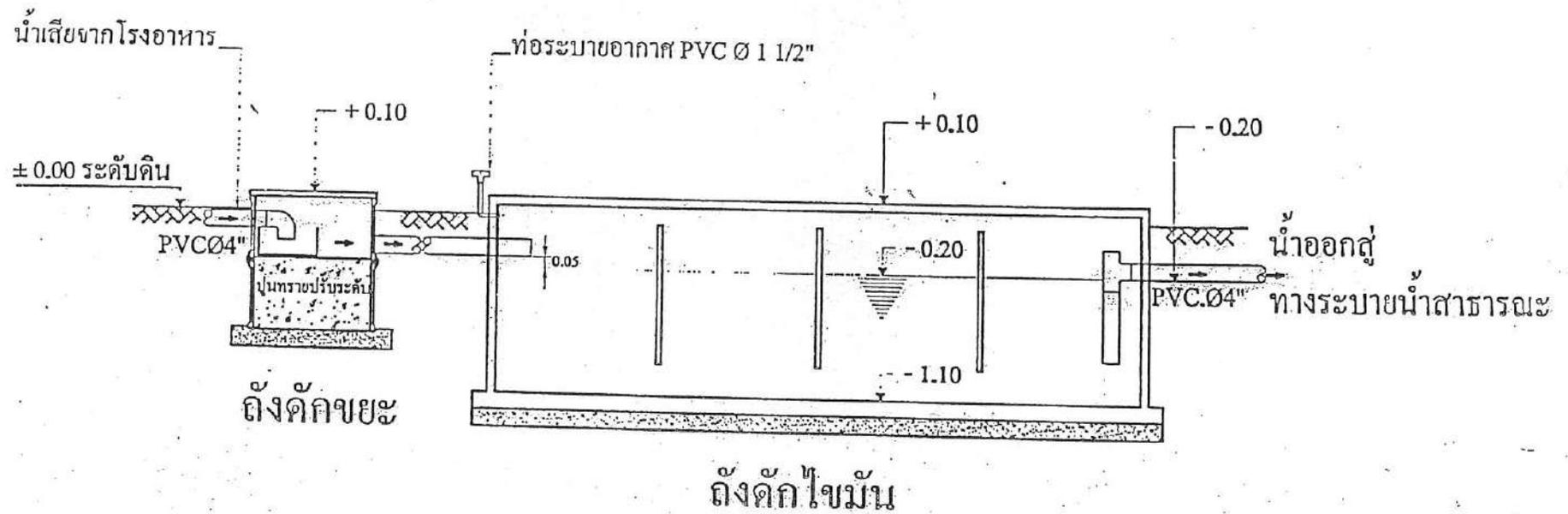

ถังคักไขมันขนาด 4 ลบ.ม. / วัน

ถังคักขยะ ถังปูนซีเมนต์สำเร็จรูปสี่เหลี่ยม 0.50x0.40 ม. (ฝาซีเมนต์ ท้องตลาด)

ถังคักไขมัน คอนกรีตเสริมเหล็กตามแบบมาตรฐาน 4 ลบ.ม. / วัน

กรมควบคุมมลพิษ			
สำนักจัดการคุณภาพน้ำ (ส่วนน้ำเสียชุมชน)			
โครงการ			
แบบมาตรฐานถังคักไขมันคอนกรีตเสริมเหล็ก			
ออกแบบ	นาย เดชวิทย์-ตะกวดนาค	นาย ทวีป วัฒนอง	
เขียนแบบ	นาย สมภพ มณีรัตน์	นายบรรพต นิ่มถนอม	
ผ.ส.พ.	นาย สมชาย ทรงประกอบ	แผ่นที่	
ผ.ส.พ.	นาย อรุพันธ์ อรุรัตน์	วันที่	

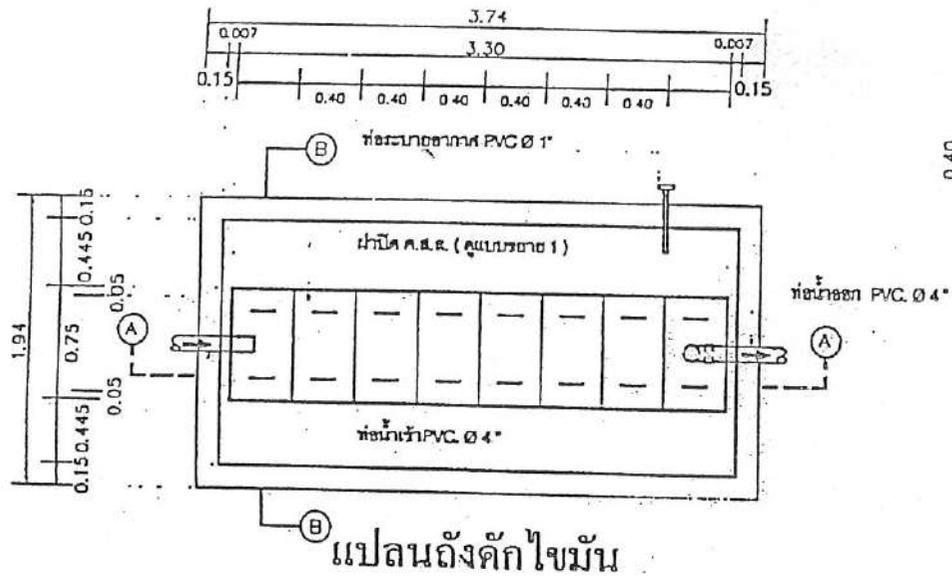

ถังคักไขมันขนาด 4 ลบ.ม. / วัน

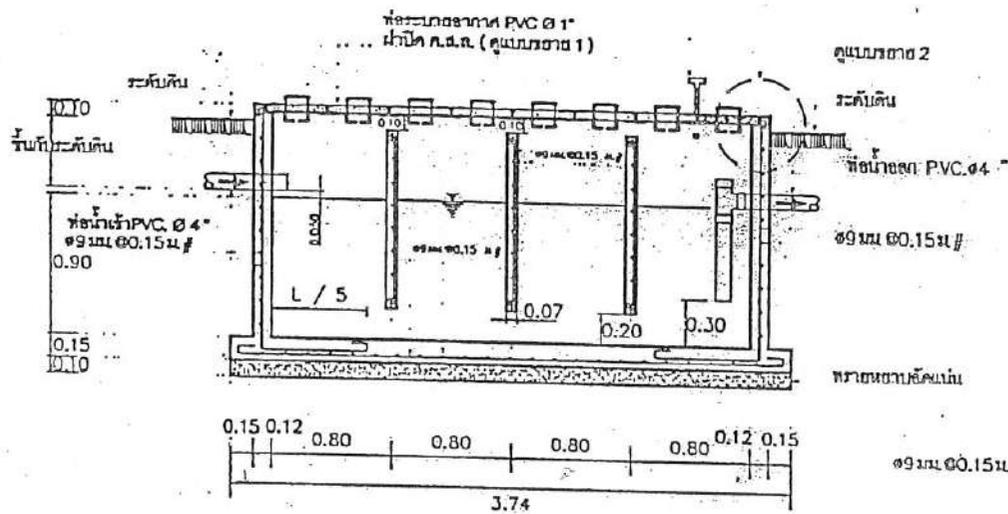
ถังคักขยะ ถังปูนซีเมนต์สำเร็จรูปสี่เหลี่ยม 0.50x0.40ม. (ฝาซีเมนต์ ท้องตลาด)

ถังคักไขมัน คอนกรีตเสริมเหล็กตามแบบมาตรฐาน 4 ลบ.ม. / วัน

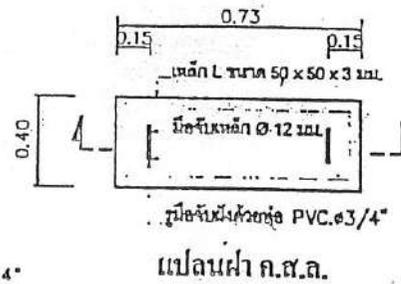
กรมควบคุมมลพิษ สำนักจัดการคุณภาพน้ำ (ส่วนน้ำเสียชุมชน)			
โครงการ			
แบบแปลน	แบบมาตรฐานถังคักไขมันคอนกรีตเสริมเหล็ก		
ออกแบบ	นายเฉลิม กระจุกนาค	นายทวีป วัฒนอง	
เขียนแบบ	นายสมภพ มณีรัตน์	นายบรรพต เข้มถัดนทุศ	
ผ.ส.บย.	นายสมชาย ทรงประกอบ	แผนก	
ผ.ส.บย.	นายอนุพันธ์ อิวรัตน์	วันที่	

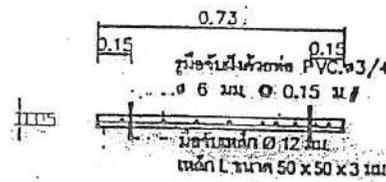
แปลนถังดักไขมัน

รูปตัด A-A

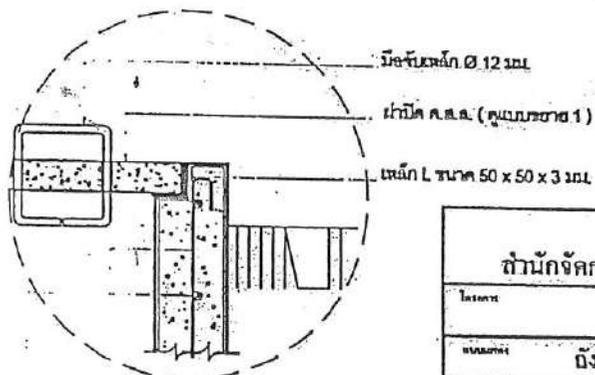

แปลนฝา ก.ส.ล.

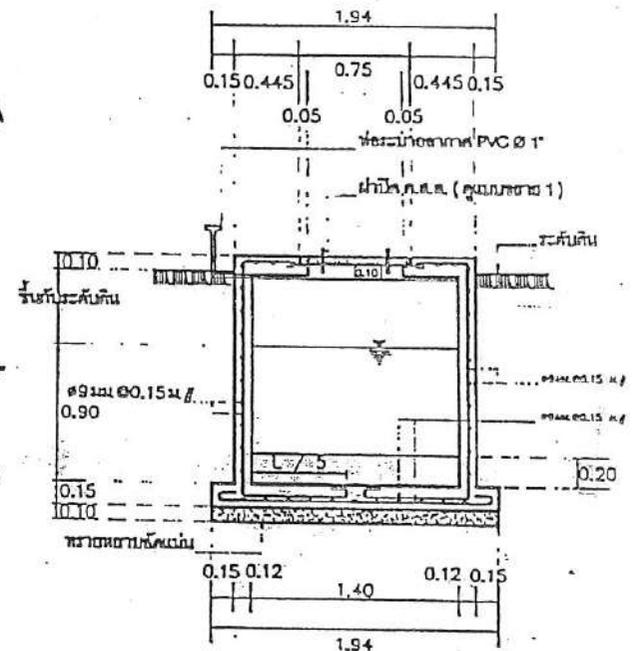

รูปตัดฝา ก.ส.ล.

แบบขยาย 1

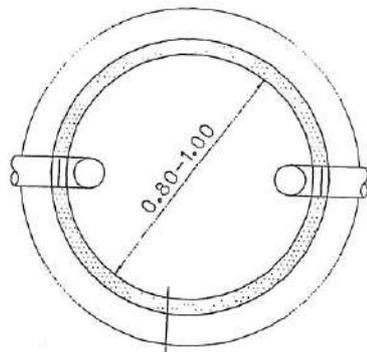
แบบขยาย 2

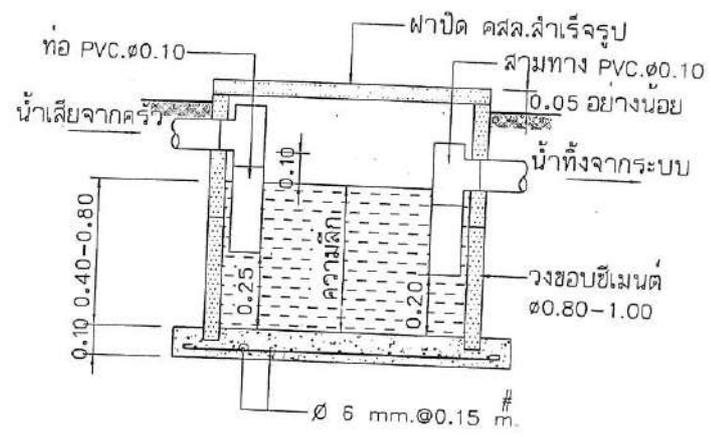
รูปตัด B-B

กรมควบคุมมลพิษ
สำนักจัดการคุณภาพน้ำ (ส่วนน้ำเสียชุมชน)

โครงการ			
ขนาดพื้นที่	ถังดักไขมันขนาด 4 ลบ.ม./วัน		
ออกแบบ	นาย เดอิม ศะกุลธาดา	นาย ตรีปรีดี วัฒนอง	
ตรวจสอบ	นาย สมภพ มณีรัตน์	นาย บรรพทิศ เข้มอินทุพิศ	
แปลน	นาย สมชาย ทรงประกอบ	น.ส. /	ร.
ตรวจสอบ	นาย อรุพันธ์ อีจรงค์	น.ส. /	

ฉาบปูนขัดมันกันซึมรอยต่อ

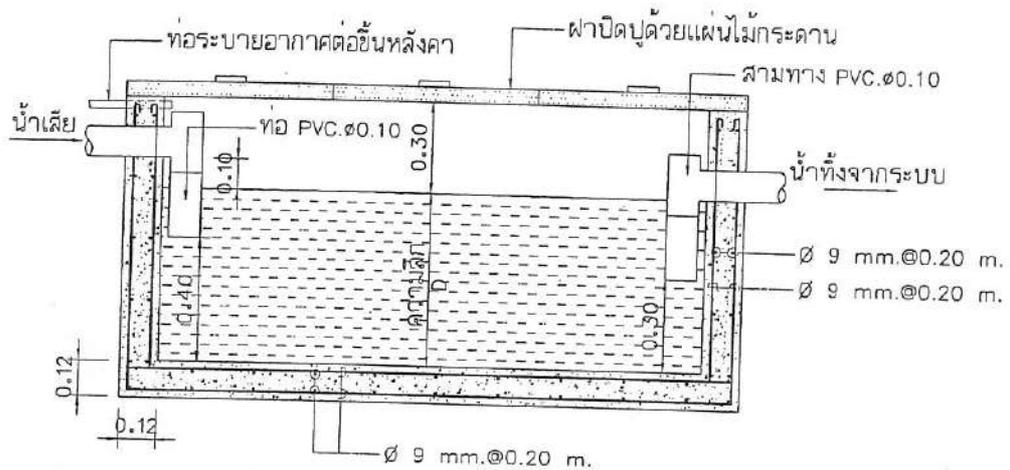
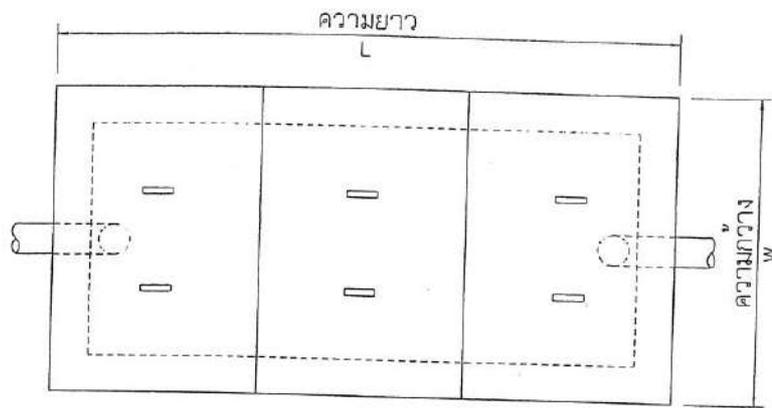
บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบซีเมนต์ สำหรับบ้านพักอาศัยและสถานประกอบการขนาดเล็ก

ขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์สำหรับที่พักอาศัย

จำนวนคน	ปริมาตรบ่อที่ต้องการ (ลบ.ม.)	ขนาดบ่อ		จำนวนบ่อ (บ่อ)
		Ø	กว้าง	
5	0.17	0.80	0.40	1
5-10	0.34	0.80	0.70	1
10-15	0.51	1.00	0.70	1
15-20	0.68	1.20	0.60	1
20-25	0.85	1.20	0.80	1

ขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์สำหรับสถานประกอบการขนาดเล็ก

จำนวนคน	ปริมาตรบ่อที่ต้องการ (ลบ.ม.)	ขนาดบ่อ		จำนวนบ่อ (บ่อ)
		Ø	กว้าง	
25-30	1.02	1.00	0.70	2
30-35	1.19	1.00	0.80	2
35-40	1.36	1.20	0.60	2
40-45	1.53	1.20	0.70	2
45-50	1.70	1.20	0.80	2

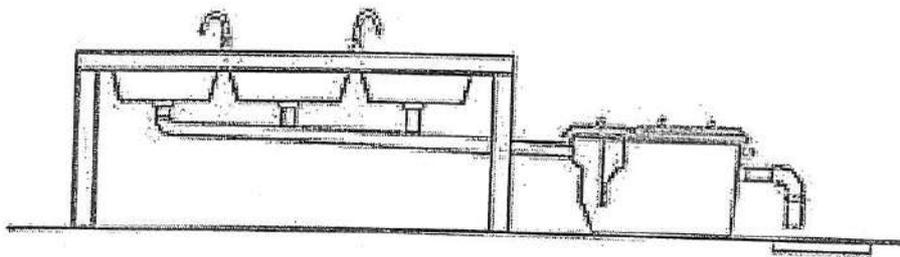

บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่
(ค่าใช้จ่ายตามขนาดบ่อ)

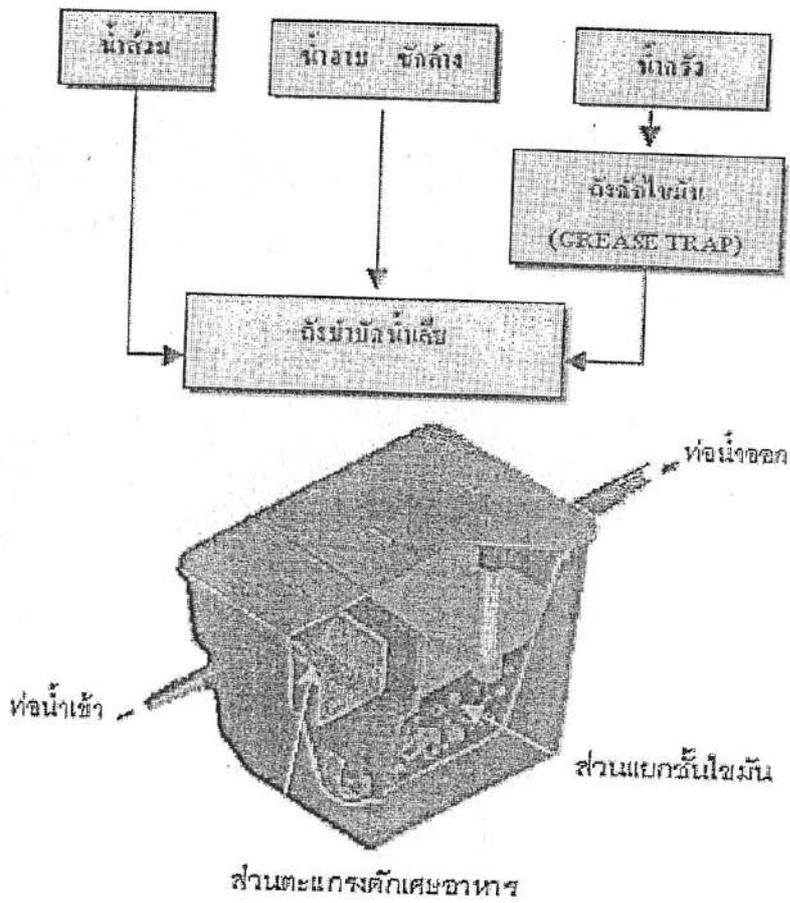
ขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่

ขนาดพื้นที่ (ตร.ม.)	ปริมาตรบ่อที่ต้องการ (ลบ.ม.)	ขนาดบ่อ (ม.)		
		ความลึกน้ำ (ม.)	กว้าง	กว้าง
10	0.20	0.40	0.50	1.00
10-25	0.47	0.60	0.60	1.30
25-50	0.96	0.75	0.80	1.60
50-75	1.50	0.75	1.00	2.00
75-100	1.94	0.80	1.10	2.20
100-125	2.45	0.85	1.20	2.40
125-150	2.82	0.90	1.20	2.60
150-175	3.38	1.00	1.30	2.60
175-200	3.78	1.00	1.35	2.80

บ่อดักไขมันสำเร็จรูป

กระบวนการไหลของน้ำ (WORK FLOW DIAGRAM)

ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน

บ่อดักไขมันสามารถก่อสร้างได้หลายแบบ เช่น

1. บ่อดักไขมันติดตั้งในที่แบบวงขอบซีเมนต์
2. กับบ่อดักไขมันแบบสร้างในที่

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากครัว ห้องน้ำ ลานซักล้าง และสภาพพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้าง

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

1. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

1.1.1 ปูนซีเมนต์ ปอร์ตแลนด์

1.1.2 ทรายหยาบและทรายละเอียด

1.1.3 เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ 9 มม.

1.1.4 วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป (ในท้องตลาดมีจำหน่ายโดยทั่วไป)

มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด 0.80 ม. สูง 0.30-0.40 ม.

มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด 1.00 ม. สูง 0.35-0.40 ม.

มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด 0.80 ม. สูง 0.40-0.45 ม.

1.1.5 ท่อ PVC ชั้น 8.5 ท่อเข้าขนาด $\varnothing$ 75 มม. หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อ
น้ำออก ขนาด $\varnothing$ 100 มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. 17-2532)

1.2 วิธีการก่อสร้าง

1.2.1 ขุดดินลึกลงไป โดยระดับที่ต่ำกว่าที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาที่บ่อดัก
ไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป
ประมาณ 50 ซม. โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนัก
บ่อดักหรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

1) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบ
ก้นหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ 10 ซม. ได้เลย

2) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ขนาด
 $\varnothing$ 4-8 นิ้ว ยาว 3.0-6.0 แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา 10 ซม. ให้เสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมา
ประมาณ 2-3 ซม.

1.2.2 ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด $\varnothing$ 9 มม. เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง 20 x 20 ซม.
(ตามรูปแบบ)

1.2.3 เทคอนกรีต อัตราส่วน 1:2:4 หนา 10 ซม. โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อหัวเสาเข็ม
ประมาณ 2-3 ซม.

1.2.4 นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปฯ มาวางที่คอนกรีตกันหลุมที่เตรียมไว้ โดยตัดวงขอบซีเมนต์ เป็นแบบปิดกันก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ฯ ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่กั้นวงขอบซีเมนต์ เพื่อป้องกันซึมรั่ว จากนั้นเอาวงขอบซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ แล้วยาแนวรอบต่อตามรูปแบบ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน : ทราย เท่ากับ 1:1 พร้อมทั้งทำการเจาะต่อท่อระบายน้ำตามรูปแบบ กลบฝังดิน โดยตีบ่อให้แน่นแล้วปิดฝาปูนท้องตลาด

1.2.5 การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ PVC ชั้น 8.5 ขนาดขึ้นอยู่กับรูปแบบหรือความเหมาะสมแต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น 8.5 ขนาด (ตามรูปแบบ) หรือใหญ่กว่า โดยให้ต่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมัน ไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำคู คลอง ตามพื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำเพื่อให้น้ำมีการระบายออกจากบ่อดักไขมันได้ดี

2. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

2.1.1 ปูนซีเมนต์ ปอร์ตแลนด์

2.1.2 ทรายหยาบ

2.1.3 เหล็กเส้นกลม RB ขนาด $\varnothing$ 9 มม.

2.1.4 ท่อ PVC ชั้น 8.5 ท่อเข้า ขนาด $\varnothing$ 75 มม.หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อ น้ำออก ขนาด $\varnothing$ 100 มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก 17-2532)

2.2 วิธีการก่อสร้าง

2.2.1 ขุดดินลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งกำเนิดน้ำเสียมาเข้าท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อ คสล. ประมาณ 0.80-1.00 ม. หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับแล้วดูว่าดินกันหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมัน คสล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

1) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ให้ทำการใส่ทรายกันหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ 10 ซม. ได้เลย

2) กรณีมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา 10 ซม. ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นมาประมาณ 2-3 ซม.

2.2.2 ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด $\varnothing$ 9 มม. ฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ)

2.2.3 เทคอนกรีตอัตราส่วน 1:2:4 ที่ฐานพื้นบ่อดักไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัวเสาเข็มประมาณ 2-3 ซม.

2.2.4 ประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนาป้องกันการไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการเอาน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีตอัตราส่วน 1:2:4 ลงไปในไม้แบบโครงสร้างและให้ทำการกระทุ้งคอนกรีตไปด้วย เพื่อให้คอนกรีตนั้นเป็นฟองอากาศเพราะจะมีการรั่วซึมได้

2.2.5 การถอดไม้แบบ ให้ทำการไม้แบบได้หลังจากเทคอนกรีต ประมาณ 3-5 วัน แล้วให้ตรวจสอบว่ามีรอยร้าวหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

2.2.6 การต่อน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อคักไขมัน ให้ทำการต่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่น ๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อคักไขมัน ไม่ลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ ภูเขา คลอง ตามพื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำ เพื่อให้มีการระบายน้ำที่ออกจากบ่อคักไขมันได้ดี

รายละเอียดบ่อคักไขมัน เพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อคักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้งและช่วยดักเศษอาหารคั่วในครัว โดยคักแบ่งได้ 2 ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกัน ในส่วนที่ 1 จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรงนี้สามารถแยกออกมาได้ เพื่อให้ซากเศษอาหารทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงลอดแผ่นกั้นเข้าส่วนที่ 2 ซึ่งทำหน้าที่คักไขมัน คือจะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อได้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่แยกเอาไขมันออกจากช่องระบายน้ำต่อไป

รูปแบบบ่อคักไขมัน มี 2 รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสมได้ดังนี้

1. บ่อคักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับบ้านเรือนทั่วไปและสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อคักไขมัน โดยการติดตั้งฝังไว้บนพื้นดินหรือใต้ดินและกักเก็บน้ำเสียได้อย่างน้อย 6 ชม.
2. บ่อคักไขมันแบบสร้างในที่ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหารและตลาด การติดตั้งโดยการสร้างบ่อคักไขมันบนพื้นที่และสามารถกักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย 6 ชม.

ค่าใช้จ่ายบ่อคักไขมัน

1. บ่อคักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ ราคาประมาณ 2,000-3,000 บาท
2. บ่อคักไขมันแบบสร้างในที่ ราคาตามขนาดของบ่อ

การใช้งานและการดูแลรักษา

1. ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน
2. ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลึกให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน
3. ต้องไม่เอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร
4. ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ดักกรองไว้ได้หน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ
5. ห้ามเอาน้ำออกจากส่วนอื่น ๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซัก น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน
6. ต้องหมั่นดักไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ดักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิดและรวมไปกับขยะมูลฝอย เพื่อให้รถเทศบาลนำไปกำจัดต่อไป
7. หมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบ ต้องทำตามข้อ 6 ถูขึ้นมากกว่าเดิม